

- b) związanych z dozorem technicznym w zakresie oceny prawidłowości eksploatacji urządzeń określonych pod lit. a) z punktu widzenia ochrony środowiska,
- 6) okręgowymi stacjami chemiczno-rolniczymi w sprawach:
- ustalenia dopuszczalnego skażenia gleb i roślin, powodowanego działalnością gospodarczą,
  - kontrolowania stopnia skażenia gleb i roślin,
  - ustalenia sposobu neutralizacji skażenia gleb,
  - określania rodzajów nawozów mineralnych, jakie mogą być stosowane na glebach, które uległy skażeniu,
  - sporządzania ekspertyz dotyczących przewidywanego skażenia gleb i roślin przy projektowaniu inwestycji przemysłowych uciążliwych dla środowiska,
- 7) okręgowymi zarządami lasów państwowych w sprawach:
- ochrony lasów przed ujemnymi wpływami pyłów i gazów oraz innych uciążliwości dla środowiska,
  - uwzględniania wymagań ochrony lasów przy ustalaniu lokalizacji i wyborze miejsca realizacji inwestycji,
- 8) dyrektorami parków narodowych w sprawach ochrony środowiska w tych parkach,
- 9) terenowymi inspektoratami gospodarki energetycznej w sprawach:
- lokalizacji inwestycji energetycznych,
  - wyboru koncepcji zaopatrzenia w ciepło danego regionu,
  - wyboru metod utylizacji odpadów palnych,
- 10) Centralnym Laboratorium Ochrony Radiologicznej w sprawach ochrony środowiska przed promieniowaniem.
- § 3. 1. Organy i jednostki organizacyjne, o których mowa w § 2 pkt 1—9, w celu zapewnienia zgodności działania w dziedzinie ochrony środowiska — w szczególności:
- informują terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego o podejmowanych inicjatywach i przedsięwzięciach, które mogą wywierać wpływ na środowisko, a w razie wpływu ujemnego przedstawiają projekty takich przedsięwzięć do uzgodnienia,
  - przedstawiają terenowym organom administracji państwowej stopnia wojewódzkiego plany, programy, analizy i oceny oraz inne materiały dotyczące ochrony środowiska.
2. Szczegółowy zakres współdziałania, częstotliwość przekazywania materiałów, rodzaj i stopień szczegółowości zawartych w nich danych zależą od potrzeb współdziałających organów i jednostek organizacyjnych i wynikają z dokonywanych między nimi uzgodnień.
3. Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego opiniują przedstawiane przez państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych projekty długoletnich i rocznych badań jakości środowiska oraz planów badań uciążliwości szkodliwych dla środowiska.
- § 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Pińkowski*

99

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 września 1980 r.

w sprawie wysokości, zasad i trybu wymierzania i ściągania kar pieniężnych za nieprzestrzeganie wymagań ochrony środowiska.

Na podstawie art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6),
- gromadzeniu odpadów — rozumie się przez to również wylewanie ciekłych odpadów.

§ 2. 1. Karę pieniężną za zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego wymierza się za przekroczenie co do rodzaju lub ilości substancji dopuszczalnych do wprowadzenia do powietrza atmosferycznego, określonych decyzją, o której mowa w art. 30 ust. 1 i art. 113 ustawy.

2. Rodzaje substancji zanieczyszczających, zagrożonych karą pieniężną za przekroczenie dopuszczalnej do wprowadzenia do powietrza atmosferycznego ich ilości lub rodzaju, oraz jednostkowe stawki kar określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Kara pieniężna za przekroczenie dopuszczalnego natężenia hałasu przenikającego do środowiska określonego decyzją, o której mowa w art. 51 ust. 2 ustawy, wynosi:

- przy przekroczeniu hałasu o 1 do 10 dB(A) — 50 zł za 1 dB(A) przekroczenia hałasu na dobę,
- przy przekroczeniu hałasu o 11 do 15 dB(A) — 100 zł za 1 dB(A) przekroczenia hałasu na dobę,

- przy przekroczeniu hałasu o 16 i więcej dB(A) — 200 zł za 1 dB(A) przekroczenia hałasu na dobę.

§ 4. 1. Stopień naruszenia wymagań ochrony środowiska, o którym mowa w § 2 i 3, ustala się na podstawie dokonanych przez terenowy organ administracji państwowej lub Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska albo Państwową Inspekcję Sanitarną pomiarów rodzajów i ilości substancji zanieczyszczających, wprowadzanych do powietrza atmosferycznego, lub pomiarów poziomu hałasu przenikającego do środowiska oraz innych dowodów.

2. Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego przekazuje zainteresowanej jednostce organizacyjnej wyniki pomiarów, o których mowa w ust. 1, stwierdzające naruszenie wymagań ochrony środowiska, w terminie 21 dni od daty ich uzyskania.

§ 5. 1. W decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej za zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego (§ 2) lub za naruszenie obowiązku ochrony środowiska przed hałasem (§ 3) terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego określa termin, od którego liczy się karę pieniężną, oraz jednostkową stawkę kary za jedną dobę dla każdej substancji zanieczyszczającej powietrze atmosferyczne, objętej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, lub za przekroczenie poziomu hałasu.

2. Decyzji, o której mowa w ust. 1, nie można wydać po upływie roku od przeprowadzenia pomiarów stwierdzających naruszenie wymagań ochrony środowiska (§ 4).

§ 6. 1. Łączną karę pieniężną wymierza się za okres od dnia stwierdzenia naruszenia wymagań ochrony środowiska, o którym mowa w § 2 i 3, do dnia ustalenia z urzędu lub na potwierdzone wyniki pomiarów wniosek zainteresowanej jednostki organizacyjnej, z którego wynika, że naruszenie ustało.

2. W razie gdy naruszenie wymagań ochrony środowiska nie zostało zlikwidowane w danym roku kalendarzowym, karę pieniężną łączną ustala się odrębnie w odniesieniu do każdego roku kalendarzowego.

§ 7. 1. Wysokość kary pieniężnej za usuwanie drzew i krzewów bez wymaganej zgody terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego oraz za zniszczenie terenów zieleni, drzew i krzewów, powodowane niewłaściwym wykonywaniem robót ziemnych, wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych albo stosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności lub zwierząt, ustala się w zależności od rodzaju zieleni, a w odniesieniu do drzew — w zależności od ich gatunku i obwodu pnia, z zastosowaniem stawek określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, w odniesieniu do drzew nie wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia ustala się jak dla drzew o podobnej wartości przyrodniczej, wymienionych w tym załączniku.

3. Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego wymierza karę podwyższoną:

- 1) o 50% za usuwanie drzew lub krzewów z terenów położonych w odległości do 200 m od zbiornika lub cieków wodnych, z obszarów ochrony uzdrowiskowej, z terenów stref ochronnych i z terenów zieleni miejskiej,
- 2) o 100% za usuwanie drzew lub krzewów z terenów mieszkalnej zabudowy osiedlowej, ulic i placów miejskich.

4. Przez niewłaściwe wykonywanie robót ziemnych rozumie się wykonywanie tych robót w sposób powodujący:

- 1) mechaniczne uszkodzenie systemu korzeniowego,
- 2) uszkodzenie systemu korzeniowego w wyniku zmian fizykochemicznych w glebie, będących następstwem wykonanych robót ziemnych,
- 3) naruszenie warunków glebowych związanych z obniżeniem lub podwyższeniem otoczenia, prowadzące do uschnięcia drzewa lub krzewu, a także pogarszanie fizycznych właściwości gleby, prowadzące do zniszczenia terenów zieleni.

5. Przez niewłaściwe wykorzystanie sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych rozumie się używanie tego sprzętu lub urządzeń w sposób powodujący mechaniczne uszkodzenie systemu korzeniowego albo części naziemnych drzewa lub krzewu, prowadzące do ich uschnięcia, jak też zniszczenie terenów zieleni.

6. Przez stosowanie środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności lub zwierząt rozumie się używanie na terenach zieleni miejskiej oraz na terenach zieleni na obszarze wsi o zwartej zabudowie, a także w pobliżu drzew i krzewów środków chemicznych, a zwłaszcza chlorków sodu i wapnia, niezgodnie z przepisami, o których mowa w art. 44 ust. 3 ustawy, jak również składowanie w okresie zimy zasolonego śniegu lub dopuszczenie do gromadzenia się zasolonej wody w pobliżu drzew i krzewów, powodujące utrudnienie procesów fizjologicznych i warunków życia zwierząt, pogorszenie fizycznych właściwo-

ści gleby i warunków dostępu do korzeni, prowadzące do uschnięcia drzewa lub krzewu albo zniszczenia terenów zieleni.

§ 8. Jeżeli z przedstawionej przez zainteresowaną jednostkę organizacyjną ekspertyzy, wykonanej przez rzeczoznawcę wskazanego przez terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, wynika, iż zniszczenie drzew, krzewów lub innej zieleni ma charakter częściowy, a jednostka ta podjęła skuteczne działania zmierzające do odtworzenia zniszczonej roślinności, właściwy organ uwzględnia tę okoliczność przy wymiarze kary i karę tę odpowiednio obniża.

§ 9. 1. Karę pieniężną za gromadzenie odpadów w miejscach nie przeznaczonych na ten cel lub niezgodnie z warunkami określonymi przez terenowy organ administracji państwowej wymierza się, biorąc pod uwagę ich ilość i stopień szkodliwości dla środowiska.

2. Za 1 tonę odpadów gromadzonych w miejscu nie przeznaczonym na ten cel lub niezgodnie z warunkami określonymi przez terenowy organ administracji państwowej wymierza się karę pieniężną w wysokości pięciokrotnej stawki opłat za składowanie odpadów poszczególnych kategorii, określonej w przepisach w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, a za rodzaje odpadów nie wymienione w tych przepisach — w kwocie 50 zł za 1 tonę.

3. Karę pieniężną określoną w ust. 2 zwiększa się o 100% w razie wyrzucania odpadów do wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych, wód morza terytorialnego albo gromadzenia lub wylewania ich nad brzegami zbiorników wodnych, a zwłaszcza w pobliżu ujęć wód, na terenach wypływu wód z warstw wodonośnych, a także na terenach leśnych albo uzdrowiskowych lub na terenach przeznaczonych na cele turystyczno-wypoczynkowe.

4. Karę pieniężną w wysokości określonej w ust. 1—3 wymierza się za każdą dobę od dnia stwierdzenia gromadzenia odpadów w miejscach nie przeznaczonych na ten cel albo niezgodnie z warunkami określonymi przez terenowy organ administracji państwowej do dnia zlikwidowania naruszenia wymagań ochrony środowiska przez zainteresowaną jednostkę organizacyjną.

§ 10. O wymierzeniu kary pieniężnej terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego zawiadamia organ nadzorujący ukaraną jednostkę organizacyjną.

§ 11. 1. Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska w wypadkach uzasadnionych wyjątkowymi względami technicznymi, ekonomicznymi lub społecznymi, na wniosek ukaranej jednostki organizacyjnej, złożony za pośrednictwem właściwego naczelnego lub centralnego organu administracji albo zarządu centralnego związku spółdzielni bądź zarządu głównego organizacji społecznej, w ciągu 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja o ukaraniu stała się ostateczna, może zmniejszyć wymierzoną karę pieniężną.

2. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, powoduje zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

§ 12. Kary ustalone na podstawie przepisów rozporządzenia, nie uiszczone w wyznaczonym terminie, podlegają wraz z odsetkami za zwłokę ściąganiu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Pińkowski

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 września 1980 r. (poz. 99).

Załącznik nr 1.

RODZAJE SUBSTANCJI ZANIECZYSZCZAJĄCYCH, ZAGROŻONYCH KARĄ PIENIĘŻNĄ ZA PRZEKROCZENIE DOPUSZCZALNEJ DO WPROWADZENIA DO POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO ICH ILOŚCI LUB RODZAJU, ORAZ JEDNOSTKOWE STAWKI KAR

Lp.	Nazwa substancji zanieczyszczającej	Jednostkowa stawka kary w zł za 1 kg substancji zanieczyszczającej	1	2	3
1	Acetylen	0,8	24	Czteroetylen ołowiu	320,0
2	Akroleina	16,0	25	Dwusiarczek węgla	16,0
3	Akrylany (butylowy, dwuetyloheksylo- etylowy, metylowy)	16,0	26	Dwutlenek siarki	0,8
4	Akrylonitryl	8,0	27	Fenol	24,0
5	Aldehyd octowy	16,0	28	Fluor (związki rozpuszczalne w wodzie jako F)	16,0
6	Alkohol metylowy	8,0	29	Formaldehyd	8,0
7	Amoniak	0,8	30	Ftalany	3,2
8	Anilina	52,0	31	Glikol	16,0
9	Azotany (związki jako NO ₂)	1,6	32	Kadm (związki jako Cd)	160,0
10	Arsen (związki jako As)	52,0	33	Krezol	16,0
11	Benzen	8,0	34	Ksylene	8,0
12	Benzo(a)piren	8000,0	35	Kwas siarkowy	8,0
13	Benzyna	20,0	36	Miedź (związki jako Cu)	32,0
14	Chlor	5,2	37	Nitrobenzen	5,2
15	Chlorek etylenu	1,6	38	Octan winylu	1,6
16	Chlorek metylenu	1,6	39	Oleje mineralne	1,6
17	Chlorek winylu	32,0	40	Ołów (związki jako Pb)	160,0
18	Chlorobenzen	8,0	41	Ozon	6,0
19	Chloronaftalen	16,0	42	Pyl zawieszony ogółem	0,8
20	Chlorowodór	16,0	43	Pyl krzemowy (powyżej 30% SiO ₂)	2,0
21	Chrom (związki jako Cr)	80,0	44	Rtęć (związki jako Hg)	520,0
22	Cyjanowodór i cyjanki (związki jako HCN)	16,0	45	Sadza	8,0
23	Cykloheksan	8,0	46	Siarkowodór	8,0
			47	Styren	8,0
			48	Tlenek etylenu	5,2
			49	Tlenek węgla	0,16
			50	Tlenki azotu (w przeliczeniu na N ₂ O ₅)	0,8
			51	Toluen	0,8
			52	Trójchloroetylen	4,0
			53	Węglowodory alifatyczne	0,8
			54	Węglowodory aromatyczne	8,0

Załącznik nr 2.

STAWKI KAR ZA USUWANIE DRZEW BEZ ZGODY TERENOWEGO ORGANU ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ ORAZ ZA ZNISZCZENIE TERENÓW ZIELENI, DRZEW I KRZEWÓW

Gatunek drzewa	Stawki jednostkowe kar pieniężnych w zł za 1 cm obwodu pnia drzewa, przy obwodzie w centymetrach				
	do 25 cm	26—50 cm	51—100 cm	101—200 cm	powyżej 200 cm
Topola, olsza, klon jesionolistny, czeremcha, wierzba, grochodrzew	60	120	240	320	260
Klon — pozostałe gatunki i odmiany szybko rosnące, kasztanowiec, morwa, jesion, świerk pospolity, sosna, daglezja, choina, modrzew, brzoza gruczołkowata i omszona	160	300	600	600	600
Dąb, grab, buk, lipa, iglicznia, glóg — forma drzewiasta, jarząb, klon (gatunki i odmiany wolno rosnące), gatunki i odmiany ozdobne jabłoni, śliwy i wiśni, orzech, leszczyna turecka, brzoza (gatunki i odmiany pozostałe), jodła zwyczajna, świerki (gatunki i odmiany pozostałe), żywotnik, platan klonolistny, wiąz	400	1.000	2.000	3.000	4.000
Jodła (pozostałe gatunki i odmiany), tulipanowiec, magnolia, korkowiec, milorząb, metasekwoja, cis, cyprysik	2.000	3.000	4.000	6.000	8.000
Drzewa owocowe	120	120	200	120	80

Rodzaj zieleni	Stawki jednostkowe kar pieniężnych za 1 m ² w zł
Krzewy	1.000
Trawniki	200
Kwietniki	2.000

Uwaga: W razie usunięcia lub zniszczenia drzew mających więcej niż jeden pień — karę pieniężną nalicza się za każdy pień oddzielnie.

100

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 października 1980 r.

w sprawie szczegółowych zasad ochrony lasów przed szkodliwym oddziaływaniem gazów i pyłów.

Na podstawie art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady ochrony lasów przed szkodliwymi wpływami gazów i pyłów, wydalanych w wyniku działalności gospodarczej prowadzonej przez jednostki organizacyjne i osoby fizyczne, oraz zasady współdziałania tych jednostek i osób z administracją lasów w celu ochrony lasów i likwidacji szkód w lasach, spowodowanych zanieczyszczeniem.

§ 2. Przez szkodliwe oddziaływanie na lasy gazów i pyłów, wydalanych w wyniku działalności gospodarczej, rozumie się oddziaływanie powodujące:

- 1) obniżenie produktywności drzewostanów,
- 2) obniżenie lub utratę produktywności gruntu leśnego,
- 3) konieczność przedwczesnego wyrębu drzewostanów,
- 4) konieczność przebudowy drzewostanów polegającej na zmianie ich składu gatunkowego i struktury,
- 5) obniżenie jakości technicznej drewna,
- 6) ograniczenie możliwości pozyskania żywicy, wykorzystania owoców leśnych i plodów runa leśnego,
- 7) ograniczenie funkcji ochronnych i socjalnych lasów,
- 8) ograniczenie prowadzenia racjonalnej gospodarki łowieckiej.

§ 3. 1. Wprowadza się obowiązek ustalania stref zagrożenia lasów na skutek wydalania gazów i pyłów oraz określania wysokości szkód w lasach, spowodowanych tymi zanieczyszczeniami, i kosztów przebudowy drzewostanów.

2. Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych ustalają strefy zagrożenia lasów na podstawie rejestracji zmian powstałych w drzewostanie na skutek szkodliwego oddziaływania gazów i pyłów, a w szczególności zmian w aparacie asymilacyjnym, w przyroście i żywotności drzew.

3. Określanie wysokości szkód i kosztów przebudowy drzewostanów następuje od daty rozpoczęcia wydalania gazów i pyłów, jednak nie wcześniej niż od daty wykonania podstawowej inwentaryzacji stanu lasu przy opracowywaniu definitywnego urządzenia gospodarstwa leśnego.

4. W strefie zagrożenia lasów należy prowadzić gospodarkę leśną w sposób uwzględniający zmiany w przyrodniczych warunkach produkcji leśnej, z zachowaniem ciągłości produkcji drewna oraz utrzymania funkcji ochronnych i socjalnych lasów.

5. Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Tereńowej i Ochrony Środowiska określi sposób ustalania stref zagrożenia lasów, szacowania szkód i kosztów przebudowy drzewostanów oraz zagospodarowania lasów w strefach zagrożenia.

§ 4. 1. Jednostki organizacyjne będące jednostkami gospodarki uspołecznionej, powodujące w wyniku swojej działalności gospodarczej wprowadzanie do powietrza atmosferycznego gazów i pyłów, oddziałujących szkodliwie na lasy, obowiązane są do:

- 1) realizacji przedsięwzięć zmierzających do zmniejszenia szkodliwych emisji,
- 2) świadczeń pieniężnych na rzecz ochrony lasów, a w szczególności na zagospodarowanie i naprawę szkód w lasach,
- 3) zwrotu kosztów ustalenia stref zagrożenia lasów.

2. Osoby fizyczne i jednostki organizacyjne nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej, powodujące w wyniku swojej działalności gospodarczej wprowadzanie do powietrza atmosferycznego gazów i pyłów, oddziałujących szkodliwie na lasy, obowiązane są do realizacji przedsięwzięć zmierzających do zmniejszenia szkodliwych emisji oraz do świadczeń pieniężnych na naprawę szkód w lasach.

3. Zarządcy i właściciele lasów obowiązani są do wykonywania prac na rzecz ochrony lasów przed szkodliwym oddziaływaniem gazów i pyłów oraz do naprawy powstałych szkód.

§ 5. 1. Jednostki wymienione w § 4 ust. 1 oraz zarządcy i właściciele lasów obowiązani są do zawierania umów ustalających obowiązki stron w zakresie ochrony lasów przed szkodliwym oddziaływaniem gazów i pyłów, naprawy szkód oraz świadczeń pieniężnych na te cele.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:

- 1) zarządców i właścicieli lasów, nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej,
- 2) jednostek spółdzielczości mieszkaniowej, zakładów społecznych służby zdrowia oraz innych zakładów użyteczności publicznej,
- 3) jednostek organizacyjnych Polskich Kolei Państwowych, z wyjątkiem przeładunkowych stacji kolejowych, na których dokonują przeładunku towarów sypkich ulegających rozpylaniu.